

ע"פ 24350/09/21 - בני שנבור בע"מ, ויסאם שנבור נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייט
ע"פ 24350-09-21 בני שנבור בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל 18 נובמבר 2021
ישראל ואח'

בפני הרכב כב' השופטים:
י. גריל, שופט עמית [אב"ד]
א. בולוס, שופט
מ. דאוד, שופט
המערערים:

בני שנבור בע"מ
ויסאם שנבור
ע"י ב"כ עוה"ד אבי קלינגהופר ואח'

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד קרין בן סימון
אחמד סרייה

נגד
המשיבים:

הודעת ערעור מיום 14.9.2021 על פסק-דינו של בית משפט השלום בחיפה (ס. הנשיא, השופט טל תדמור-זמיר) מיום 1.8.21 ב-ת"פ 110-04-19

פסק דין

א. בפנינו ערעור על גזר-דינו של בית משפט השלום בחיפה (ס. הנשיא השופט טל תדמור-זמיר) מיום 1.8.21, ב-ת"פ 110-04-19 לפיו נגזר על המערער מס' 1, בני שנבור בע"מ (להלן: "**החברה**") קנס בסכום של 40,000 ₪ לטובת הקרן לשמירה על הניקיון כשהקנס ישולם ב-20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 11.9.21.

על המערער מס' 2 (הנאשם מס' 3, ויסאם שנבור) (להלן: "**המערער**") נגזרו שני חודשי מאסר בפועל והופעלו שלושה חודשי מאסר על-תנאי שהוטלו עליו ב-ת"פ 10365-02-15 של בית משפט השלום בחיפה (להלן: "**התיק הקודם**"), באופן שחודשיים ירצו במצטבר למאסר שהוטל עליו בתיק זה וחודש אחד ירצה בחופף לו, כך שבסך הכול יהא על המערער לרצות ארבעה חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות.

בנוסף, נגזרו על המערער חמישה חודשי מאסר על-תנאי למשך שלוש שנים וכמו כן, הוטל עליו קנס בסך 40,000 ₪ או ארבעה חודשי מאסר תמורתו, לתשלום ב-40 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 11.9.21 לטובת הקרן לשמירה על הניקיון. בנוסף הופעלה התחייבות בסך 50,000 ₪ שעליה חתם המערער בתיק הקודם או חמישה חודשי מאסר תמורתו, כשהתשלום יועבר לקרן לשמירה

על הניקיון.

ב. הנסיבות הצריכות לעניין הן בתמצית אלה.

המדינה הגישה את כתב-האישום מושא תיק זה כנגד ארבעה נאשמים: הנאשמת מס' 1, שהיא החברה אשר התאגדה בשנת 2014, ועיסוקה בין היתר, באיסוף ופינוי פסולת בניין.

נאשם מס' 2, עלי שנבור ז"ל (אביו של המערער) שהיה בעל המניות בחברה ומנהל פעיל בה ועקב פטירתו הופסקו כנגדו ההליכים.

הנאשם מס' 3, הוא המערער, שבמועד הרלוונטי לכתב האישום היה מנהל פעיל בחברה ושימש כמנהל העבודה/סדרן עבודה ואחראי ישיר על עבודתו של הנאשם מס' 4, אחמד סרייה, ששימש כנהג המשאית שהייתה בבעלות החברה.

נציין, שהנאשם מס' 4, הורשע אף הוא, והוטלו עליו שלושה חודשי מאסר על-תנאי, קנס בסך 20,000 ₪, והתחייבות בסך 40,000 ₪ וכמו כן נפסל הוא מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של שישה חודשים על-תנאי, ואולם לא הוגש ערעור מטעמו, ולפיכך ענייננו בערעור זה רק בחברה, ובמערער.

ג. צוין בכתב-האישום, שהפעלת עסק לאיסוף והובלת פסולת טעונה רישיון לפי צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013, (להלן: **"צו רישוי עסקים"**) בהתאם לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן: **"חוק רישוי עסקים"**).

נטען בכתב-האישום, שבתקופה הרלוונטית עסקו הנאשמים בעצמם או באמצעות אחרים בהובלת חומרי בניין, לרבות איסוף ופינוי פסולת בניין, מבלי שהיה להם רישיון עסק לאיסוף והובלה של פסולת על-פי צו רישוי עסקים וחוק רישוי עסקים.

עוד נטען בכתב-האישום, שביום 6.9.17 השליכו הנאשמים בצוותא פסולת בניין הכוללת, בין היתר, גושי בטון, שברי מבנה וקרשים בשטח פתוח, ברשות הרבים, ביישוב עוספיא כשבמשאית שבבעלות החברה נהג הנאשם מס' 4 (אחמד סרייה).

נטען, שבמעשים המתוארים לעיל, השליכו הנאשמים בצוותא פסולת בניין לרשות הרבים, לכלוכו את רשות הרבים ופינוי פסולת בניין לאתר שאינו מורשה לפינוי פסולת.

כמו-כן נטען, כי במעשיהם ובמחדליהם אלה עסקו המערערים בעסק טעון רישוי מבלי שהיה בידיהם רישיון עסק

כדין, וכי אחריותו של המערער למעשים המתוארים לעיל נובעת גם מתוקף תפקידו בחברה, ומאחר שלא עשה כל שביכולתו לפקח או למנוע את העבירות (נעיר, שבכתב האישום ההתייחסות היא לאחריותם של הנאשמים מס' 2 ומס' 3, אך כפי שציינו מי שהיה הנאשם מס' 2, עלי שנבור ז"ל נפטר ולפיכך ההליכים כנגדו הופסקו).

ד. המדינה מייחסת למערערים ולמשיב מס' 2 (אחמד סרייה) עבירה של איסור לכלוך והשלכת פסולת לפי סעיף 2 ביחד עם סעיף 13(ג)(א1)(א) לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984 (להלן: "**חוק שמירת הניקיון**") ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

כמו-כן מייחסת המדינה למערערים ולמשיב מס' 2 עבירה של פינוי פסולת לאתר שאינו מורשה, עבירה לפי סעיפים 13(ב)(א4) ו-7(ד) לחוק שמירת הניקיון, ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

בנוסף מייחסת המדינה למערערים עבירה של עיסוק בעסק טעון רישוי ללא רישיון עסק כדין, עבירה לפי סעיף 4 יחד עם סעיף 4 ו-14 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן: "**חוק רישוי עסקים**") וסעיף 1 פריט 5.1 (ב) לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013, וביחס למערער מס' 2 בשילוב עם סעיף 15 לחוק רישוי עסקים.

כמו-כן מייחסת המדינה למערער עבירה של הפרת אחריות נושא משרה בתאגיד לפי סעיף 15 לחוק שמירת הניקיון.

ה. מסכת הראיות נשמעה בשלמותה בפני בית משפט קמא אשר בהכרעת הדין מיום 25.2.21, הרשיע את החברה בעבירה של עיסוק בעסק טעון רישוי ללא רישיון עסק, לפי סעיף 4 + 14 + 14(א) לחוק רישוי עסקים.

המערער הורשע בעבירה של הפרת אחריות נושא משרה בתאגיד לפי סעיף 15 לחוק שמירת הניקיון; וכמו כן הורשע בעבירות של איסור לכלוך והשלכת פסולת בצוותא לפי סעיפים 2 + 13(ג)(א1)(א) לחוק שמירת הניקיון + סעיף 29 של חוק העונשין; כמו-כן פינוי פסולת לאתר שאינו מורשה, בצוותא, לפי סעיפים 13(ב)(א4) + 7(ד) לחוק שמירת הניקיון + סעיף 29 של חוק העונשין, ועיסוק בעסק טעון רישוי ללא רישיון עסק לפי סעיף 4 + 14 + 14(א) לחוק רישוי עסקים.

בנוסף הורשע גם נהג המשאית, שהוא המשיב מס' 2 אחמד סרייה, בעבירות לפי חוק שמירת הניקיון, בשילוב עם סעיף 29 של חוק העונשין, אך כאמור מטעמו לא הוגש ערעור בפניו.

ו. בגזר הדין מיום 1.8.21 עמד בית משפט קמא על חומרת העבירות והפגיעה בערכים המוגנים בצינו, שעבירה של השלכת פסולת או פינוי פסולת לאתר שאינו מורשה פוגעת בשמירה על איכות הסביבה, וכן פוגעות בניקיון הסביבה ובאסתטיקה של הסביבה. תכלית חוק שמירת הניקיון היא שמירה על משאבי

טבע ההולכים ומדלדלים ומכאן נובעת החובה להסדיר את נושא השלכת הפסולת ופינויה לאתרים מורשים בלבד כדי למנוע יצירת סיכון ופוטנציאל לפגיעה בערכים שצוינו לעיל.

בית משפט קמא הוסיף, שחוק שמירת הניקיון נועד גם להפוך את ביצוע העבירות על חוק זה לבלתי כדאיות. הטעם לכך הוא שביצוע עבירות בניגוד לחוק שמירת הניקיון נובע, בין היתר, מרצונם של המבצעים לחסוך בכסף ובעלויות ולהעשיר את כיסם ולכן יעדיף עבריין פוטנציאלי להשליך פסולת בשטח פתוח במטרה לחסוך בעלויות הכרוכות בהטמנת פסולת באתר מורשה.

בית משפט קמא ציין, כי לפי הפסיקה קיימת בשנים האחרונות מודעות הולכת וגוברת לחשיבות הערך המוגן של ההגנה על איכות הסביבה והדבר מתבטא בהחמרה מסוימת בענישה בגין ביצוע עבירות סביבתיות.

בהתייחס לעבירה של ניהול עסק ללא רישיון ציין בית משפט קמא, שעבירה זו פוגעת בשמירה על בריאות הציבור, בבטיחותו וכמו כן בערך השיויון הואיל ועסקים הפועלים ברישיון נאלצים לעמוד בתנאים מחמירים ולשאת בעלויות גבוהות הנחסכות ממי שפועלים ללא רישיון עסק.

ז. באשר למדיניות הענישה הנוהגת הפנה בית משפט קמא לפסיקה רלוונטית וציין, שבגין העבירות שבהן הורשעו הנאשמים מטילים בתי המשפט עונשים הכוללים קנסות במנעד רחב, לצד מאסר על-תנאי וחתימה על התחייבות.

בעניינו, כך ציין בית משפט קמא, מדובר באירוע חד-פעמי של השלכת פסולת בניין ממשאית בשטח פתוח. העבירה בוצעה על ידי נהג המשאית של החברה, אשר חרף עיסוקה בפינוי פסולת אינה מחזיקה ברישיון עסק כדין. בית משפט קמא ראה בהתנהלות זו משום נסיבה לחומרה הואיל והיא מבטאת זלזול ברשויות החוק ולצורך להסדיר עסקים לשם קיום פיקוח רגולטורי כנדרש במדינה מתוקנת.

ח. בית משפט קמא התייחס לרישיון עסק שהציג בפניו ב"כ המערערים ואשר סומן ענ/1, וציין, שרישיון עסק זה אינו נושא תאריך והוא אף מתייחס לרכב מס' 83-643-59 בעוד שהמשאית של החברה ובאמצעותה בוצעו העבירות מושא הדיון, מספרה 89-634-15 וקבע, שאין עסקין ברישיון למשאית הנזכרת בכתב-האישום.

נציין כאן, שבמהלך הדיון בפנינו נתנו את דעתנו למוצג ענ/1 ונעלה מכל ספק שאין בו כדי לסייע בידי המערערים. העסק של החברה מוגדר כ"עסק נייד", והרישיון לפי מוצג ענ/1 מתייחס, כפי שצוין בו מפורשות, לרכב מס' 83-643-59 בלבד.

לא הוצג רישיון עסק (ונזכיר כאמור, שעסקין בעסק נייד) לגבי משאית מס' 89-634-15, ועל כך יש להוסיף שתעודת עובד הציבור מיום 5.3.18 של המחלקה לרישוי עסקים בעיריית חיפה (ת/14) ולפיה לחברה כמו גם למערער אין רישיון עסק להובלת פסולת בניין לרכב מס' 89-634-15, לא הופרכה ולא נסתרה.

ט. נשוב עתה לנימוקי גזר הדין של בית משפט קמא שציין, כי יש ליתן את הדעת לחלקו של כל אחד מן הנאשמים בביצוע העבירות.

החברה הורשעה רק בעבירה של ניהול עסק ללא רישיון ואילו המערער הורשע מכוח היותו נושא משרה בתאגיד, הן בעבירות על חוק שמירת הניקיון והן בעבירה של ניהול עסק ללא רישיון.

את מתחם הענישה ההולם העמיד בית משפט קמא בכל הנוגע לחברה על קנס שנע בין 20,000 ל- 60,000 ₪, לצד התחייבות בסכום כפול, ואילו את מתחם העונש ההולם את עניינו של המערער העמיד בית משפט קמא על קנס שנע בין 30,000 ל- 80,000 ₪ לצד עונשים נלווים הכוללים רכיב של מאסר.

י. באשר לחברה צוין בפני בית משפט קמא, שהיא נמצאת בהליכי חדלות פירעון אם כי לא הוגשו מסמכים לתמוך בטענה זו.

בעניינו של המערער הפנה בית משפט קמא לגיליון ההרשעות הקודמות (ע/1) ממנו עולה, כי לחובתו שלוש עבירות לפי חוק התכנון והבנייה והרשעה אחת בעבירה של השלכת פסולת ברשות הרבים משנת 2008.

מן הגיליון ע/2 עולה כי בשנים 2001 ו-2005 נקנס המערער שלוש פעמים בגין השלכת פסולת. מן המסמך ע/4 עולה, כי בשנת 2016 נדון המערער בתיק הקודם בעבירות זהות לאלה שבהן הורשע בתיק זה והוטלו עליו בין היתר, מאסר על-תנאי, פסילה על-תנאי וחתימה על התחייבות, אך למרות זאת חזר המערער לבצע עבירות לפי חוק שמירת הניקיון ולכן צוין בית משפט קמא, שיש בכך כדי ללמד שאין הוא ירא מן החוק.

י"א. לצד זאת, צוין בית משפט קמא שקיימות נסיבות אישיות לקולא שפירט ב"כ המערערים בפני בית משפט קמא (דהיינו, היות המערער כבן 50, אב לחמש בנות, מפרנס יחיד, עובד כשכיר ומשכורתו החודשית נמוכה יחסית וכמו כן סובל הוא מבעיות בריאותיות), אם כי בית משפט קמא הוסיף, שלא הוצגו מסמכים לביסוס הטענות.

עוד הביא בית משפט קמא בחשבון לקולא את חלוף הזמן מאז האירועים מושא כתב-האישום (3 שנים ומחצה) אך לצד זאת צוין, שהמערערים לא נטלו אחריות על מעשיהם.

י"ב. באשר למערער יצוין, עמד בית משפט קמא על-כך, שבתיק הקודם נדון הוא ביום 7.2.16 למאסר מותנה בן שלושה חודשים, ובית משפט קמא הגיע למסקנה שאין טעמים המצדיקים את הארכת התנאי כפי שביקש ב"כ המערערים.

המאסר המותנה הוטל על המערער ביום 7.2.16 בתיק הקודם לאחר שהבטיח כי לא יחזור על מעשים דומים, אך בחלוף כשנה ומחצה חזר וביצע עבירות דומות. בנוסף, לא נטל המערער אחריות על מעשיו וניסה לפטור את עצמו מאחריות בטיעונים שנדחו בהכרעת הדין. גם לא הובאו טעמים אחרים שיש בהם כדי להצדיק את הארכת תקופת התנאי מה גם שתקופת התנאי שהוטלה היא מידתית.

י"ג. בסיכום הדברים הטיל בית משפט קמא על החברה קנס בסך 40,000 ₪ שישולם ב-20 תשלומים חודשיים לטובת הקרן לשמירה על הניקיון.

המערער נדון לשני חודשי מאסר בפועל ושלושת חודשי המאסר על-תנאי שהוטלו עליו בתיק הקודם הופעלו באופן שחודשיים ירצו במצטבר למאסר שהוטל בתיק זה וחודש אחד ירצה בחופף, כך שבסך הכל ירצה המערער ארבעה חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות.

כמו-כן נדון המערער לחמישה חודשי מאסר על-תנאי למשך שלוש שנים, הוטל עליו קנס בסכום של 40,000 ₪ (או 4 חודשי מאסר תמורתו) שישולם ב-40 תשלומים חודשיים שווים ורצופים לטובת הקרן לשמירה על הניקיון, ובנוסף הופעלה ההתחייבות בסך 50,000 ₪ שעליה חתם המערער בתיק הקודם, וסכום זה ישולם ב-50 תשלומים חודשיים שווים ורצופים.

נציין, שביצוע עבודות השירות מעוכב.

י"ד. המערערים מיאנו להשלים עם הכרעת הדין כמו גם עם גזר הדין של בית משפט קמא, ומכאן ערעורם.

במהלך הדיון שהתקיים בפנינו ביום 4.11.21, ולאחר ששמענו ארוכות את טיעוניהם של באי כוח המערערים, והתנהל שיג ושיח בין ההרכב לבין באי כוח הצדדים, המלצנו בפני באי כוח המערערים לחזור בהם מן הערעור על הכרעת הדין כך שפסק הדין יינתן רק לעניין הערעור על גזר הדין.

לאחר שב"כ המערערים התייעץ עם המערער וקיבל את הסכמתו הודיעונו באי כוח המערערים, שהם מקבלים את המלצתנו וחוזרים בהם מן הערעור על הכרעת הדין, ולפיכך נתנו באותו מעמד פסק דין חלקי ולפיו נדחה הערעור על הכרעת הדין.

ט"ו בכל הנוגע לגזר הדין באשר למערער נטען בערעור, שהינו חמור ובלתי מידתי ולא היה מקום לגזור עליו חודשיים מאסר בפועל מקום בו הרשעתו היא רק נוכח תפקידו בחברה וקביעתו של בית משפט קמא כי לא עשה די כדי למנוע את העבירה.

נטען בערעור, שלמעשה הורשע המערער רק נוכח היותו מנהל בחברה ומכוח אחריות שלוחית לכאורה.

עוד נטען, שלא היה מקום להפעיל את עונש המאסר המותנה בן שלושת החודשים שהוטל על המערער בתיק הקודם ולכל היותר היה מקום להאריך את המאסר המותנה. נטען עוד, כי המאסר על-תנאי שהוטל על המערער בתיק הקודם היה בגין ביצוע עבירה ישירה, בה הודה, בשונה מן הנסיבות מושא תיק זה, שבו הורשע המערער בגין אחריות שלוחית שיוחסה לו על ידי בית משפט קמא, הגם שלא היה מעורב בביצוע העבירה, לא הייתה לו שליטה על ביצועה, ועשה כל שניתן כדי למנוע הישנות עבירה כאמור.

כמו-כן נטען, שלא היה מקום להפעיל כנגד המערער את ההתחייבות בסך 50,000 ₪ שהוטלה עליו בתיק הקודם הואיל ובאותו תיק מדובר היה בנסיבות שונות מאשר בתיק מושא הדיון כאן, וכמו כן נטען, שלא היה מקום לגזור עליו קנס בסך 40,000 ₪.

העתירה בערעור היא להפחית את עונשו של המערער.

ט"ז. בטיעון בפנינו חזר ב"כ המערערים על הטענה שגזר הדין שהוטל על המערער אינו מידתי וכי ההחמרה איתו הייתה משום שיש תיק בעברו ואולם, בתיק הקודם, שבו הוא הודה בביצוע העבירה, מדובר היה בנסיבות שונות והעבירה שם בוצעה ישירות על ידי המערער בעוד שבענייננו הוא מורשע מכוח אחריות שלוחית וההחמרה איתו היא מעבר לסביר שכן נגזר עליו מאסר בפועל והופעל המאסר המותנה (לריצוי בעבודות שירות) וכן הופעלה ההתחייבות ויש אפוא להתערב ולהפחית את העונשים שנגזרו עליו.

י"ז. ב"כ המדינה טענה לעומת זאת, שהענישה שהוטלה על המערער היא מידתית ואין להתערב בגזר הדין של בית משפט קמא. באשר לטענת הסנגור להארכת התנאי ציינה ב"כ המדינה, שטענה זו לא עלתה במסגרת הטיעונים לעונש בפני בית משפט קמא ובפועל גם אין נסיבות שיצדיקו את ההארכה הואיל ולא הייתה נטילת אחריות והתיק נוהל עד הסוף ונדמה, כך טענה ב"כ המדינה, שהמערער לא הפיק את הלקח. עוד ציינה, שהענישה היא מידתית שהרי בגזר הדין שניתן בתיק הקודם הוטל עליו קנס של 25,000 ₪ והתחייבות כספית בסך 50,000 ₪.

לטעמה של ב"כ המדינה, הענישה שהטיל בית משפט קמא עולה בקנה אחד עם מתחם הענישה ואין להתערב בה.

י"ח. לאחר שנתנו דעתנו לכתב האישום שהוגש כנגד המערערים, להכרעת הדין שלפיה הורשעו המערערים לאחר שמיעת ההוכחות, ולאחר שעיינו בטיעוניהם לעונש של באי כוח הצדדים בפני בית משפט קמא ובגזר הדין שניתן, וכמו כן בגיליון ההרשעות הקודמות של המערער (ע/1), בגיליון הקנסות ששילם בגין השלכת פסולת בניין ברשות הרבים (ע/2), ובגזר הדין שהוטל עליו ביום 7.2.16 בתיק הקודם (ע/4), ולאחר שגם עיינו בנימוקי הערעור, ובטיעוניהם של באי כוח שני הצדדים בדיון שהתקיים בפנינו ביום 4.11.21, החלטנו לקבל חלקית בלבד את ערעורו של המערער בכל הנוגע לגזר הדין שהטיל עליו בית משפט קמא.

י"ט. נקדים ונציין, שתמימי דעים אנו עם בית משפט קמא באשר לחומרת העבירות של השלכת פסולת ברשות הרבים כמו גם פינוי פסולת לאתר שאיננו מורשה, ועיסוק בעסק טעון רישוי ללא רישיון עסק כדיון. אין צריך לומר שיש להתייחס בחומרה לפגיעה באיכות הסביבה ובניקיון הסביבה כשתכליתו של חוק שמירת הניקיון היא אכן לשמור על משאבי טבע ההולכים ומדלדלים.

פסולת בניין מקומה להיטמן באתר המורשה כדיון למטרה זו. ברי, שהשלכת פסולת בניין באתר שאיננו מורשה

לכך נעשית בין היתר מתוך רצון לחסוך בעלויות הכספיות הכרוכות בהבאת פסולת הבניין למטמנה המיועדת למטרה זו, והתוצאה כאמור כבר לעיל, היא פגיעה בניקיון ובאיכות הסביבה.

כמו-כן, בדין התייחס בית משפט קמא בחומרה לעבירה של ניהול עסק טעון רישוי ללא רישיון עסק כדין, שהרי החובה לנהל עסק שיש לו רישוי כדין נועדה, בין היתר, ואולי בעיקר, על-מנת שיהא פיקוח כדין על העסק על ידי הרשויות המוסמכות.

יש לדחות את טענת ב"כ המערערים לפיה הרשעתו של המערער בגין השלכת הפסולת נובעת "רק" מאחריותו כנושא משרה בתאגיד.

לטעמנו, אין המדובר באחריות פורמלית גרידא אלא חובתו של המערער הייתה **לזוודא** שהמשאית מושא הדין כאן מובילה לאתר אשר בעוספיה חומר מילוי בלבד (כטענת הנאשם מס' 4), ולא פסולת בניין כפי שארע בפועל. אין לקבל את טענת המערער שהוא יצא ידי חובה בכך שהסתמך על מה שהנאשם מס' 4 אמר לו. קבלת טענת הגנה זו מפיו של המערער תהא בה במידה רבה כדי לרוקן מתוכן את האחריות המוטלת עליו כנושא משרה בתאגיד.

כ. עיון בגיליון ההרשעות הקודמות של המערער מעלה, כי לחובתו הרשעה משנת 2004 בגין עבירה של ביצוע עבודות ללא היתר לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, הרשעה משנת 2008 בגין השלכת פסולת ברשות הרבים לפי חוק שמירת הניקיון, והרשעה משנת 2013 בגין אי-קיום צו בית משפט לפי סעיף 2010 של חוק התכנון והבניה.

עוד ובנוסף, הועמד המערער לדין (ביחד עם נאשמים נוספים) בשנת 2015 בתיק הקודם. למערער יוחסו שם עבירות של השלכת פסולת ברשות הרבים ולכלוך רשות הרבים לפי חוק שמירת הניקיון, וכמו כן עבירה של עיסוק ללא רישיון או היתר זמני לפי חוק רישוי עסקים.

נטען באותו כתב אישום, שהמערער היה הבעלים בפועל, הנהג והאחראי להפעלתה של משאית, מסוימת שהייתה רשומה על שם אחיינו, ועליו גם הייתה מוטלת החובה להחזיק ברישיון עסק להובלת פסולת ופינויה, בגין פעילות המשאית במסגרת עסקו, ואולם הוא לא החזיק במועד הרלוונטי לאותו כתב אישום ברישיון עסק להובלה ולפינוי של פסולת.

נטען באותו כתב אישום, שביום 23.8.12 הושלכה מן המשאית על ידי המערער פסולת ופסולת בניין בשטח פתוח ברשות הרבים.

המערער הורשע בתיק הקודם לפי הודאתו בעבירות שיוחסו לו באותו כתב אישום.

כ"א. אנו דוחים את טענת ב"כ המערערים לפיה הנסיבות בתיק הקודם הן שונות מאשר הנסיבות מושא הדין

כאן. נוסף, כי לטעמנו היה על המערער להפיק את הלקח הנדרש מהרשעתו בתיק הקודם ולוודא שעבירה מסוג זה לא תישנה.

מעיון בגזר הדין שבתיק הקודם עולה, שגם באותו מקרה טען המערער במסגרת הטיעונים לעונש שמצבו הכלכלי קשה, וכי הוא מצטער על מעשיו. באותו מקרה שוכנע בית משפט השלום כי מדובר בחרטה כנה ואמיתית, וכן שוכנע שמצבו הכלכלי של המערער קשה, ולכן התאפשר לו לשלם את הקנס בתשלומים חודשיים של 1,000 ₪ לחודש בלבד.

כמו-כן, הביא בית משפט קמא בחשבון באותו מקרה את העובדה שהנאשמים, ובהם גם המערער הודו ונטלו אחריות מלאה (מה שאין כן במקרה שבפנינו) אם כי ביחס למערער (ולגבי נאשם נוסף שם) צוין באותו גזר דין כי נוכח עברם הסביבתי הקודם ומכיוון שלא למדו לקח, הוחלט לגזור עליהם מאסר מותנה ואכן באותו גזר דין מיום 7.2.16 נדון המערער לתשלום קנס של 25,000 ₪ לטובת הקרן לשמירה על הניקיון, לחתימה על התחייבות על סך 50,000 ₪ ובנוסף הוטלו עליו שלושה חודשי מאסר על-תנאי ונקבע, כי אלה יופעלו אם יעבור המערער בתוך שלוש שנים עבירה של השלכת פסולת ברשות הרבים ו/או עבירה של פינוי פסולת לאתר שלא נקבע לכך, והנה, למרבה האכזבה לא חלפה אלא שנה ומחצה וביום 6.9.17 ביצע המערער את העבירות שבגינן הורשע בתיק זה.

כ"ב. בנסיבות אלה לא ראינו כל הצדקה לבקשת ב"כ המערערים להאריך את התנאי. סעיף 55(א) של חוק העונשין מורה, כי מי שנדון למאסר על-תנאי והורשע בשל עבירה נוספת יצווה בית המשפט על הפעלת המאסר על-תנאי.

סעיף 56(א) של חוק העונשין מאפשר לבית המשפט להאריך את תקופת התנאי לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים אך זאת "מטעמים שיירשמו" ו"אם שוכנע בית-המשפט שבנסיבות העניין לא יהיה צודק להפעיל את המאסר על-תנאי".

בענייננו, איננו סבורים שקיימים "טעמים שיירשמו" שיהא בהם כדי להצדיק את הארכת תקופת התנאי על-פני הפעלתה, וזאת בהתחשב, בין היתר, בכך שהמערער ביצע את העבירות שבגינן הורשע בתיק זה כשנה ומחצה בלבד לאחר שהורשע בגזר הדין מיום 7.2.16, בתיק הקודם בעבירות דומות, ונראה שהוא כלל לא הפיק את הלקח הנדרש מהרשעתו הקודמת. נזכיר, שבתיק הקודם ביטא המערער צער על מעשיו בפני בית משפט השלום, ואולם הדבר לא הרתיעו מלחזור ולבצע עבירות דומות זמן לא רב לאחר שניתן שם גזר-דינו, וכפי שהעיר בית משפט קמא בסעיף 12 של גזר-דינו, המערער אף לא נטל אחריות על מעשיו בתיק הנוכחי.

כ"ג. בשים לב לכל אלה, לא נפל כל פגם בכך שבית משפט קמא הורה על הפעלת המאסר המותנה בן שלושת החודשים, ועל כך שהורה על הפעלת ההתחייבות בסך 50,000 ₪ שעליה חתם המערער בתיק הקודם, ראוי הוא, שהמסר שייצא מבית המשפט בגין עבירות אלה יהא מסר שיש בו כדי להרתיע את המערער ואת זולתו מלבצע עבירות מעין אלה, ולוודא שהוראות חוק שמירת הניקיון כמו גם הוראות חוק רישוי עסקים תקיימנה כנדרש ובמלואן.

כ"ד. יחד עם זאת, ובשים לב לכך שהעבירות מושא הליך זה בוצעו לפני כארבע שנים, ולא נטען שהייתה מאז מעורבות של המערער בעבירות מסוג זה, וכמו כן מתוך התחשבות בנסיבות האישיות של המערער, עליהן עמד ב"כ המערערים בפני בית משפט קמא (אם כי לא הוצג תיעוד על-כך), הגענו לכלל מסקנה שניתן להמתיק במידת מה את הדין עם המערער במובן זה שנורה ששני חודשי המאסר בפועל שהטיל עליו בית משפט קמא ירצו, בהתאם לסעיף 58 סיפא של חוק העונשין, בחופף במלואם עם שלושת חודשי המאסר על-תנאי שהפעיל בית משפט קמא כך שעל המערער יהא לרצות בסה"כ שלושה חודשי מאסר, בעבודות שירות, חלף ארבעת החודשים שעליהם הורה בית משפט קמא.

כ"ה. כמו-כן, ובהתחשב בכך שבית משפט קמא הפעיל בתיק זה את ההתחייבות בסך 50,000 ₪ שעליה חתם המערער בתיק הקודם סבורים אנו שניתן בנסיבות אלה להעמיד את הקנס שהוטל בתיק זה על המערער על סך 30,000 ₪ (חלף הסכום של 40,000 ₪ שקבע בית משפט קמא) או שלושה חודשי מאסר תמורתו (חלף התקופה שקבע בית משפט קמא בגזר-דינו). הקנס ישולם כאמור, לטובת הקרן לשמירה על הניקיון, ב-30 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, בניכוי כל סכום שהספיק המערער לשלם על חשבון קנס זה מאז מתן גזר הדין של בית משפט קמא.

כ"ו. התוצאה מכל האמור לעיל היא כדלקמן:

1. אנו דוחים את הערעור על הכרעת הדין כפי שכבר קבענו בפסק הדין החלקי מיום 4.11.21.
2. אנו דוחים את הערעור של החברה על גזר הדין.
3. אנו מקבלים חלקית בלבד, את ערעורו של המערער על גזר הדין במובן זה שאנו מורים ששני חודשי המאסר בפועל שהטיל בית משפט קמא על המערער ירצו בחופף במלואם עם שלושת חודשי המאסר על-תנאי שאשר בית משפט קמא הורה על הפעלתם, כך שבסה"כ יהא על המערער לרצות שלושה חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות.
- אנו מורים בזאת למערער להתייצב בפני הממונה על עבודות שירות - יחידת ברקאי, שלוחת צפון, סמוך לבית הסוהר מגידו (צומת מגידו) **ביום ראשון 26.12.2021 שעה 08:00 בבוקר.**
- המערער מוזהר בזאת, כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייצבות רציפה לפי הנחיות החוק וממונה וכל חריגה מכללים אלה יש בה כדי להביא להפסקת ריצוי עונשו בדרך זו ונשיאת יתרת העונש על דרך מאסר בפועל מאחורי סורג וברית.
4. אנו מעמידים את הקנס שעל המערער לשלם על סך 30,000 ₪ (חלף הסכום שקבע בית

משפט קמא) או שלושה חודשי מאסר תמורתו (חלף התקופה שקבע בית משפט קמא). הקנס ישולם ב-30 תשלומים חודשיים שווים ורצופים לטובת הקרן לשמירה על הניקיון, בניכוי כל סכום שהספיק המערער לשלם על חשבון קנס זה מאז ניתן גזר הדין של בית משפט קמא.

5. עונש המאסר המותנה בן חמישה חודשים למשך שלוש שנים, וכן ההוראה בדבר הפעלת ההתחייבות בסך 50,000 ₪ שעליה חתם המערער בתיק הקודם - עומדים בעינם ללא כל שינוי, הכל כפי שהורה בית משפט קמא בגזר-דינו.

על מזכירות בית-המשפט להמציא את העתק פסק הדין לממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, י"ד כסלו תשפ"ב, 18 נובמבר 2021, במעמד הנוכחים.

מ' דאוד, שופט

א' בולוס, שופט

י' גריל, שופט עמית
[אב"ד]